

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Damnica na lata 2023 – 2038

I. Informacje ogólne

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest instrumentem długoterminowego zarządzania finansami jednostki samorządu terytorialnego. Konstrukcja Wieloletniej Prognozy Finansowej wymaga, aby wartości w niej przyjęte były zgodne z wartościami przyjętymi w budżecie Gminy co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz kwoty długu (art. 229 ustawy o finansach publicznych).

Ponadto, Wieloletnia Prognoza Finansowa musi być dokumentem realistycznym. Ogromne znaczenie ma tutaj nadwyżka operacyjna, będąca wyznacznikiem zdolności kredytowej gminy. Uregulowanie zawarte w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wprowadza wymaganie, aby dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8, a także w roku 2023 zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw o przychody, o których mowa w punkcie 6 ustawy o finansach publicznych przekroczyły wydatki bieżące. Relacja ta musi być również zachowana po zakończeniu roku budżetowego – co potwierdzają każdorazowo dane sprawozdawcze. Należy więc dążyć do maksymalizacji poziomu wyniku budżetu bieżącego (nadwyżki operacyjnej), który mógłby być przeznaczony na obsługę zadłużenia (w zakresie kapitału oraz odsetek) oraz sfinansowanie przynajmniej części wydatków majątkowych.

Tylko budżet skonstruowany w oparciu o powyższe wymagania jest budżetem gwarantującym bezpieczeństwo finansowe jednostki samorządu terytorialnego. Nie może on być sporządzony w oderwaniu od długoterminowych zamierzeń. Taką właśnie konstrukcję zapewnia Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Damnica na lata 2023 – 2038.

Punktem wyjścia do sporządzenia WPF na lata 2023 – 2038 była Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy na lata 2022 – 2034. Wartości przyjęte w WPF obowiązującym w roku 2022 poddano szczegółowej analizie. W niniejszym dokumencie uwzględniono również wytyczne dotyczące założeń i wskaźników podanych przez Ministerstwo Finansów oraz analizy obejmujące tendencję kształtowania się dochodów gminy oraz uwarunkowania w kształtowaniu się wydatków.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Damnica została sporządzona na lata 2023 – 2038, czyli na okres obejmujący zaciągnięte i planowane do zaciągnięcia zobowiązania dłużne. Ujęto w niej dziewięć przedsięwzięć wieloletnich (zgodnie z załącznikiem nr 2), są to następujące przedsięwzięcia:

1. „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Damnicy” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2020 – 2024 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 10 405 650,00 zł (w tym z dofinansowania w roku 2023 i w roku 2024 w wysokości 4 655 000,00 zł). W 2021 roku i w 2022 roku poniesiono wydatki na materiały przygotowawcze do sporządzenia dokumentacji oraz częściową dokumentację. W 2023 roku wprowadzono kwotę 5 000 000,00 zł na kontynuację zadania, a w 2024 roku na zakończenie przedsięwzięcia.

2. „Budowa Kolumbarium na cmentarzu komunalnym w Damnicy” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2020 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 240 000,00 zł (w całości środki własne). W 2021 oraz 2022 roku poniesiono wydatki na dokumentację projektową. W 2023 roku wprowadzono kwotę 222 500,00 zł na kontynuację zadania.
3. „Utworzenie lokalnego centrum kultury w Bobrownikach” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2021 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 1 430 400 000,00 zł. W 2021 roku poniesiono wydatki na dokumentację projektową, w 2022 roku poniesiono wydatki na zakończenie prac częściowych. W 2023 roku wprowadzono kwotę 486 000,00 zł na kontynuację zadania.
4. „Utworzenie świetlicy z punktem bibliotecznym w m. Karzniczka” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2021 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 1 436 400 000,00 zł. W 2021 roku poniesiono wydatki na dokumentację projektową, w 2022 roku poniesiono wydatki na zakończenie prac częściowych. W 2023 roku wprowadzono kwotę 491 000,00 zł na kontynuację zadania.
5. „Budowa Gminnego Centrum Zdrowia i Rehabilitacji” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2022 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 5 712 000,00 zł. W 2022 roku poniesiono wydatki na częściową realizację zadania. W 2023 roku wprowadzono kwotę 4 844 000,00 zł na kontynuację zadania.
6. „Przebudowa głównych dróg osiedlowych w m. Damnica” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2022 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 5 009 000,00 zł. W 2022 roku poniesiono wydatki na wykonanie I etapu robót. W 2023 roku wprowadzono kwotę 4 757 000,00 zł na kontynuację zadania.
7. „Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie Gmin Czarna Dąbrówka, Damnica oraz Tuchomie” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2022 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 133 817,00 zł. W 2022 roku poniesiono wydatki na sporządzenie aktualizacji dokumentacji. W 2023 roku wprowadzono kwotę 128 817,00 zł na kontynuację zadania.
8. „Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w Dębniczce” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2022 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 110 615,00 zł. W 2022 roku poniesiono wydatki na wykonanie dokumentacji. W 2023 roku wprowadzono kwotę 110 000,00 zł na realizację zadania.
9. „Przebudowa sieci kanalizacyjnej zlokalizowanej na ul. Ogrodowej i ul. Akacyjowej w Damnicy” – obejmuje wydatki majątkowe w latach 2022 – 2023 o łącznym nakładzie finansowym wynoszącym 94 000 zł. W 2022 roku poniesiono wydatki na dokumentację projektową. W 2023 roku wprowadzono kwotę 80 000,00 zł na kontynuację zadania.

II. Dochody

Wartość prognozy dochodów na rok budżetowy 2023 jest zgodna z planem dochodów budżetu na rok 2023 i wynosi 46 860 712,00 zł, w tym dochody bieżące w kwocie 30 003 309,00 zł oraz dochody majątkowe w kwocie 16 857 403,00 zł.

W celu opracowania wieloletniej prognozy na 2023 rok niezbędna była ocena wykonania budżetu za 202 rok i w oparciu o nią oraz analizy kształtowania się poszczególnych źródeł dochodów, szacunkowe ustalenie wielkości poszczególnych wpływów.

Prezentowane w projekcie WPF dochody bieżące sporządzone zostały o dane przyjęte do opracowania budżetu gminy na 2022 rok, tj. o:

- załącznik do pisma Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej nr ST3.4750.23.2022 z dnia 13 października 2022 r., który ustala:

- dochody gminy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
 - dochody gminy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób pranych,
 - część oświatową subwencji ogólnej,
 - część wyrównawczą subwencji ogólnej.
- pismo Wojewody Pomorskiego nr FB-I.3110.6.11.2022.SM z dnia 25 października 2022 r., określające wysokość dochodów i dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej, realizowane na podstawie porozumień oraz zadania własne realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego,
- pismo Krajowego Biura Wyborczego nr DSŁ.3112.19.2022 z dnia 20 października 2022 r. w sprawie określenia środków na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w 2023 roku,
- obowiązujące umowy i porozumienia z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, dotyczące przede wszystkim prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej,
- dochody otrzymywane przez jednostki organizacyjne gminy (m. in. wpływy z opłat za wodę i ścieki, pobyt dzieci w przedszkolach, wyżywienie, opłaty z najmu pomieszczeń itp.).

W celu oszacowania wielkości dochodów bieżących w latach 2023 – 2038 przyjęto następujące założenia:

- następował będzie wzrost dochodów bieżących ze względu na zwiększenie wpływów z tytułu udziału Gminy w podatku dochodowym od osób prawnych oraz wpływów z podatku od nieruchomości ze względu na budowę elektrowni wiatrowej oraz farmy fotowoltaicznej,
- wpływy z tytułu kwoty subwencji ogólnej oraz dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące wyznaczono na podstawie przewidywanego wykonania budżetu za rok 2022 oraz wykonania budżetu za lata poprzednie.

Od 2024 roku nieznacznie zwiększono wielkości dochodów bieżących przyjmując większe wpływy z podatku od nieruchomości, a także innych dochodów obserwując coroczny wzrost tych wielkości.

Prognoza dochodów majątkowych na rok 2023 obejmuje:

- w pływ ze sprzedaży mienia 300 000,00 zł,
- wpływy z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności 1 800,00 zł,
- wpływy z otrzymanych dofinansowań 16 555 603,00.

Ogółem dochody majątkowe wynoszą 16 857 403,00 zł.

Dochody majątkowe na lata następne zaplanowano tylko ze sprzedaży majątku oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Nie planowano wpływów ze środków zewnętrznych, które gmina może pozyskać, ponieważ na dzień sporządzenia prognozy nie ma jeszcze podpisanych umów oprócz roku 2024 gdzie wprowadzono dofinansowanie w wysokości 4 655 000,00 zł na modernizację oczyszczalni ścieków w Damnicy.

III. Wydatki

Wartość prognozy wydatków na rok budżetowy 2023 jest zgodna z planem wydatków budżetu na rok 2023 i wynosi 50 483 408,00 zł, w tym wydatki bieżące w kwocie 29 992 488,00 zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 20 490 920,00 zł.

Wydatki bieżące budżetu gminy zostały oszacowane przy założeniu celowej, oszczędnej i racjonalnej gospodarki, pozwalającej na płynne zrealizowanie zadań, choć w dużym stopniu ograniczone ze względu na stronę dochodową budżetu. W planie wydatków bieżących mieszczą się wszystkie wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych oraz z innymi wydatkami nie inwestycyjnymi dotyczącymi wykonywania

zadań gminy. Znajdują się tam głównie wynagrodzenia, opłaty za energię elektryczną, konserwację oświetlenia, wodę, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ubezpieczenia mienia, dotacje dla innych jednostek samorządu terytorialnego, obsługę Rady Gminy, jednostek pomocniczych itp.

Dla celów wyznaczenia kwot wydatków przeznaczonych na cele bieżące w poszczególnych latach wzięto pod uwagę planowane wielkości wydatków na obsługę długu uznając je za wartości zmienne w zależności od wysokości kwoty długu. Wydatki z tytułu udzielonych wieloletnich gwarancji i poręczeń w gminie nie występują.

W ramach wydatków majątkowych w roku 2023 zaplanowano tylko wydatki na zadania inwestycyjne jednoroczne i wieloletnie w kwocie 20 490 920,00 zł.

IV. Wynik budżetu

Zgodnie z art. 217 ust. 1 ustawy o finansach publicznych różnica między dochodami a wydatkami stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego albo deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W roku 2023 wynik budżetu jest wartością ujemną, który zostanie sfinansowany przychodami z emisji papierów wartościowych w kwocie 2 369 641 zł oraz przychodami z wolnych środków w kwocie 1 253 055,00 zł, które są niewykorzystanymi środkami z 2022 roku i są to:

- 103 000,00 zł, środki otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na realizację inwestycji pn. „Utworzenie lokalnego centrum kultury w Bobrownikach”;
- 1 150 055,00 zł, w związku z otrzymaniem dodatkowych dochodów na rok 2022 z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. W latach 2024 – 2038 wynik budżetu jest wartością dodatnią, który przeznaczony zostanie w pierwszej kolejności na wykup obligacji zgodnie z zawartymi umowami, a w drugiej kolejności na wydatki majątkowe.

V. Przychody

Przychody w roku budżetowym 2023 zaplanowano w wysokości 4 583 696,00 zł. Kwotę tą stanowią środki z emisji obligacji komunalnych w kwocie 3 330 641,00 zł oraz wolne środki w kwocie 1 253 055,00 zł. Wpływy uzyskane z emisji papierów dłużnych zostaną przeznaczone na pokrycie deficytu w wysokości 2 369 641,00 zł, a także spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji obligacji w kwocie 961 000,00 zł.

VI. Rozchody

Spłaty długu Gminy Damnica w latach 2023 – 2038 zaplanowano na podstawie harmonogramów wykupu obligacji, wynikających z podpisanych umów, a także przychodów zaplanowanych na rok 2022 i 2023. Kwota rozchodów w poszczególnych latach kształtuje się następująco:

- w 2023 r. – kwota 961 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 961 000,00 zł,
- w 2024 r. – kwota 1 080 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 080 000,00 zł,
- w 2025 r. – kwota 1 189 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 189 000,00 zł,
- w 2026 r. – kwota 1 250 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 250 000,00 zł,
- w 2027 r. – kwota 1 250 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 250 000,00 zł,
- w 2028 r. – kwota 1 050 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 050 000,00 zł,
- w 2029 r. – kwota 1 219 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 219 000,00 zł,
- w 2030 r. – kwota 1 100 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 100 000,00 zł,
- w 2031 r. – kwota 1 100 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 100 000,00 zł,

- w 2032 r. – kwota 1 100 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 100 000,00 zł,
- w 2033 r. – kwota 1 100 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 100 000,00 zł,
- w 2034 r. – kwota 1 097 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 1 097 000,00 zł,
- w 2035 r. – kwota 600 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 600 000,00 zł,
- w 2036 r. – kwota 600 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 600 000,00 zł,
- w 2037 r. – kwota 600 000,00 zł, w tym: emisja obligacji 600 000,00 zł
- w 2038 r. – kwota 530 641,00 zł, w tym: emisja obligacji 530 641,00 zł.

VII. Wskaźnik spłaty zobowiązań

Wskaźniki planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych dla lat 2023- 2038 spełniają warunek określony w w/w przepisie, tj. nie przekraczają dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Wynika z tego, że Gmina Damnica wykazuje prawidłowy poziom zadłużenia.

Podsumowanie

Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Damnica wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane w sposób bezpieczny. Dodatkowe korekty w trakcie realizacji budżetu umożliwiają urealnienie prognozy w jak największym stopniu. Pewnych trudności dostarcza fakt, że prognoza musi zostać uchwalona do 2038 roku, gdy występuje duże ryzyko prognozowania w tak odległym horyzoncie czasowym. Pomimo tych trudności zachowane zostaną wszelkie uregulowania wynikające z ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na spokojne prowadzenie polityki finansowej Gminy Damnica.